

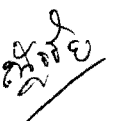
บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๐
วันอังคารที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๙ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. นางกาญจนารัตน์ สิวโรจน์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. นายนิรวิชัย ปุณณกันต์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๔. พลโท อำพน ชูประทุม	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๕. นายศักดิ์ กอแสงเรือง	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๖. นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน	กรรมการวิสามัญ
๗. นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	กรรมการวิสามัญ
๘. นางชื่นสมน นิวาทวงษ์	กรรมการวิสามัญ
๙. นายธรรมนุญ เรื่องดิษฐ์	กรรมการวิสามัญ
๑๐. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการวิสามัญ
๑๑. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต	กรรมการวิสามัญ
๑๒. นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล	รองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

กรรมการวิสามัญผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายสมชาย แสวงการ	(ลาการประชุม)
๒. นางสาวจินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร	(ลาการประชุม)
๓. พลเอก ยุวัญ สุริยกุล ณ อยุธยา	(ลาการประชุม)
๔. นายวินัย ดำรงค์มงคลกุล	(ลาการประชุม)
๕. พลอากาศเอก ชัยพฤกษ์ ดิษยะศริน	(ลาการประชุม)
๖. นายบุญชัย โชควัฒนา	(ลาการประชุม)
๗. นายอริคม อินทุภูติ	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ**สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา**

- นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นางสาวประไพพร สัมเกลียง

วิทยาการชำนาญการพิเศษ

สำนักกรรมการ ๒

๒. นายสุรพงศ์ อุทัต

นิติกรชำนาญการ

สำนักกรรมการ ๒

ผู้ติดตามสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. นางสาวดวงพร จุลตามระ

ผู้ติดตาม

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง

๒. นายชานนทร์ บุญรัชกุล

ผู้ช่วยดำเนินงานนางกาญจนารัตน์ สิวโรจน์

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗**ข้อ ๙๑ วรรคสาม คือ**

- นายณัฐชัย เปรมประเสริฐ

นิติกรปฏิบัติการ

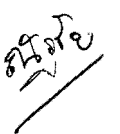
เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมาธิการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้ว ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดการประชุมโดยดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แจ้งต่อที่ประชุมเกี่ยวกับ

๑.๑ ตามที่ที่ประชุมได้มอบหมายให้ประธานคณะกรรมการวิสามัญ นางชื่นสุมน นิวาทวงศ์ กรรมาธิการวิสามัญ และผู้แทนศาลยุติธรรม ได้เข้าร่วมชี้แจงและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในวันอังคารที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ นั้น ในการนี้ คณะกรรมการได้มีข้อสังเกตต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๗ ประเด็น โดยส่วนใหญ่เป็นประเด็นขอให้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ แต่มีประเด็นสำคัญ คือ มาตรา ๒๘ ว่าด้วยการขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ซึ่งจะได้พิจารณาในรายละเอียดเมื่อถึงการพิจารณาวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณาต่อไป

๑.๒ จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่า ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีคำสั่งให้บรรจระบุียบวาระพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. เพื่อให้ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๐ วันพุธที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยมีการแก้ไขบันทึกการประชุมครั้งที่ ๙ ดังนี้

- หน้า ๖ บรรทัดที่ ๕ นับจากบน ข้อความว่า “นายธรรมนูญ เรื่องดิษฐ์ กรรมการวิสามัญ เรื่องดิษฐ์ กรรมการวิสามัญ” แก้ไขเป็น “นายธรรมนูญ เรื่องดิษฐ์ กรรมการวิสามัญ”

- หน้า ๖ บรรทัดที่ ๙ นับจากบน ข้อความว่า “ให้สอดคล้องกันอาจทำให้ลดความรุนแรง” แก้ไขเป็น “ให้สอดคล้องกันอาจทำให้ลดระดับ”

- หน้า ๑๔ บรรทัดที่ ๑๘ นับจากบน ข้อความว่า “ได้มีประเด็นปัญหาเรื่องอำนาจการออกหมายจับ ซึ่งผู้มีอำนาจออกหมายจับ...” แก้ไขเป็น “ได้มีประเด็นปัญหาเรื่องอำนาจการจับ ซึ่งผู้มีอำนาจจับ”

ที่ประชุมมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ดังนี้

- ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

- ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

- ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

- ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๐ วันพุธที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

- ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ว.วิ.อ.

ระเบียบวาระที่ ๓ พิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ใน
วงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และพิจารณาบททวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๐ วันอังคารที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาตรวจทาน
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการได้มีข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ ที่ที่ประชุมเห็นควรให้นำมาประกอบการ
พิจารณา ประกอบกับกรรมาธิการวิสามัญบางท่านได้หยิบยกประเด็นการพิจารณาในมาตราต่าง ๆ
เพื่อให้ที่ประชุมได้พิจารณาบททวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ฉบับนี้เป็นไปอย่างรอบคอบ (โดยในกรณีที่เป็นข้อสังเกตหรือความเห็นของคณะกรรมการจะปรากฏแถบ
สีเทา “....” คลุมข้อความที่คณะกรรมการเห็นควรให้แก้ไขเพิ่มเติม) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ พิจารณาด้อยคำในส่วนของเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถาม
เพื่อความชัดเจนว่า เมื่อพิจารณาเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีการใช้
คำว่า “...เพื่อให้มีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญ...” แต่มาตรา ๑๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ใช้คำว่า “มาตรา ๑๙๕ ให้มี
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา...” ซึ่งการใช้ด้อยคำที่แตกต่างกันเช่นนี้จะ
ทำให้เกิดปัญหาในการตีความประการใดหรือไม่ และควรแก้ไขด้อยคำในส่วนเหตุผลให้เหมือนกับด้อยคำ
ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือไม่ และโดยหลักแล้วคำว่า “ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง” ในกรณีนี้ คือ ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มิใช่
หมายความว่าให้มีศาลฎีกาเพิ่มขึ้นอีกศาลหนึ่ง

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ กรรมาธิการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า แม้ด้อยคำในตอนต้น
ของมาตรา ๑๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะใช้คำว่า “ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง” แต่ด้อยคำหลังจากนั้นที่ปรากฏในวรรคสอง วรรคสี่ และวรรคห้าต่างก็ใช้ด้อยคำ
ว่า “ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ทั้งสิ้น ดังนั้น หากจะกล่าวไปแล้วคำว่า
“ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในกรณีนี้คงไม่ได้หมายความว่าให้มีศาล
ฎีกาเพิ่มขึ้นอีกศาลหนึ่ง แต่เป็นคำที่ใช้เรียกชื่อศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมืองตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง

นริศ
/

การอุทธรณ์คำพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมทั้งการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดี ให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และรวดเร็ว อันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ซึ่งมีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในชีวิตและร่างกาย และสิทธิในทรัพย์สิน ทั้งนี้ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เห็นไปโดยสอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว”

โดยการแก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภในกรณีนี้ ให้ใช้วิธีการแถลงขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ เมื่อผ่านการพิจารณาในวาระที่ ๒ ก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติในวาระที่ ๓ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒๓

๓.๓ มาตรา ๓

ตามที่ที่ประชุมได้เคยมีมติให้คงมาตรา ๓ ซึ่งว่าด้วยบทยกเลิกกฎหมายไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข ในการนี้ นางชีนุสมน นิเวทวงศ์ กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีประกาศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับต่อไป ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังนั้น เมื่อมีการตราร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บังคับเป็นกฎหมายแล้วก็จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ ให้มีผลยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวด้วย

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว และมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ ดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับต่อไป ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

โดยนางขึ้นสมน นิวาทวงษ์ กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เหตุที่การอ้างชื่อกฎหมายในส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ไม่มีการระบุปี พ.ศ. ไว้ด้วยนั้น เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติไปก่อนหน้านี้นี้ก็ไม่มีการระบุปี พ.ศ. เช่นกัน

๓.๔ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง

“มาตรา ๖ การพิจารณาคดีให้ใช้ระบบไต่สวนโดยให้ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ และในการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริง ให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานได้ทุกประเภท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติห้ามรับฟังไว้โดยเฉพาะ ไม่แม้ว่าการนำสืบไต่สวนพยานหลักฐานนั้นจะมีข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากขั้นตอน วิธีการ หรือกรอบเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ถ้าศาลได้ให้โอกาสแก่คู่กรณีฝ่ายอื่น ในความในการนำสืบไต่แย้งคัดค้านพยานหลักฐานทั้งสองนั้นแล้ว ก็ให้ศาลรับฟังได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้นในคดีนั้น ทั้งนี้ ตามแนวทางและวิธีการตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา
..... ฯลฯ.....”

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ถ้อยคำตามมาตรา ๖ ซึ่งที่ประชุมได้เคยมีมติแก้ไขเพิ่มเติมไว้ อาจมีการเรียบเรียงหรือใช้ถ้อยคำในลักษณะซ้ำซ้อนกันอยู่ โดยพบว่ามีการใช้ถ้อยคำว่า “ก็ให้ศาลรับฟังได้” ซ้ำกันอยู่ ๒ ครั้ง ทั้งที่เมื่อพิจารณาแล้วควรใช้ถ้อยคำว่า “ก็ให้ศาลรับฟังได้” เพียงแห่งเดียวก็น่าจะเพียงพอแล้วเพราะเป็นประโยคที่ต่อเนื่องกัน โดยควรคงคำว่า “ให้ศาลรับฟังได้” ในตอนต้นน่าจะเหมาะสมกว่า

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า การที่ผู้ร่างต้องใช้คำว่า “ก็ให้ศาลรับฟังได้” ทั้งสองแห่ง น่าจะมีเหตุผลมาจากคำว่า “ก็ให้ศาลรับฟังได้” ในตอนท้ายเป็นคำที่ต่อเนื่องก่อนหน้าคำว่า “เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง” เช่นนี้ยังจำเป็นต้องใช้คำว่าก็ให้ศาลรับฟังได้ทั้งสองแห่งหรือไม่

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ตามร่างเดิมที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติคำว่า “ก็ให้ศาลรับฟังได้” มีความเชื่อมโยงตามที่ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็น แต่เมื่อคณะกรรมการวิสามัญมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ ทำให้ข้อความที่จะเชื่อมโยงกับคำว่า “ให้ศาลรับฟังได้” ในตอนท้ายนั้นไม่สอดคล้องกันและสามารถตัดออกได้

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า เนื้อความของมาตรา ๖ เมื่อพิจารณาแล้วแม้จะตัดถ้อยคำใดถ้อยคำหนึ่งออกไปสาระสำคัญยังคงเหมือนเดิม ดังนั้น ประเด็นการพิจารณาจึงเป็นเรื่องความสมบูรณ์และความเหมาะสมในการเรียบเรียงหรือการคงถ้อยคำเท่านั้น

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า เมื่อการตัดคำว่า “ก็ให้ศาลรับฟังได้” ในตอนท้ายไม่ได้ทำให้ความหมายหรือผลทางกฎหมายเปลี่ยนไป และเสมือนว่าการคงถ้อยคำดังกล่าวไว้เป็นการซ้ำซ้อนกับถ้อยคำในตอนต้น เช่นนี้ก็ สามารถตัดถ้อยคำว่า “ก็ให้ศาลรับฟังได้” ในตอนท้ายออก

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคแรก เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ การพิจารณาคดีให้ใช้ระบบไต่สวนโดยให้ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ และในการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริง ให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานได้ทุกประเภท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติห้ามรับฟังไว้โดยเฉพาะ ไม่แม้ว่าการนำสืบไต่สวนพยานหลักฐานนั้นจะมีข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากชั้นตอน วิธีการ หรือรอบเวลา ที่กฎหมายกำหนดไว้ ถ้าศาลได้ให้โอกาสแก่คู่กรณีฝ่ายอื่น คู่ความในการนำสืบโต้แย้งคัดค้านพยานหลักฐานที่คัดค้านแล้ว ก็ให้ศาลรับฟังได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้นในคดีนั้น ทั้งนี้ ตามแนวทางและวิธีการตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา
.....ฯลฯ.....”

โดยในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ ในกรณีนี้ ให้ใช้วิธีการแถลงขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ เมื่อผ่านการพิจารณาในวาระที่ ๒ ก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติในวาระที่ ๓ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒๓

๓.๗ มาตรา ๙

คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ พิจารณาแล้วเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ ดังนี้

“มาตรา ๙ ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสในซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนตามที่เห็นสมควรเป็นผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาเพื่อปฏิบัติงานที่จำเป็นในระหว่างที่ยังไม่มีองค์คณะผู้พิพากษาตามมาตรา ๑๑ สำหรับคดีใดคดีหนึ่ง”

อภิรักษ์

ทั้งนี้ การขอแก้ไขความในวรรคสองดังกล่าว เป็นไปเพื่อแก้ไขให้สอดคล้องกับการใช้ถ้อยคำ ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ซึ่งใช้ถ้อยคำว่า “...เพื่อเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า ผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนเก้าคน เป็นองค์คณะ...” นอกจากนี้ ยังเป็นการใช้ถ้อยคำให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งใช้ถ้อยคำว่า “...โดยองค์คณะผู้พิพากษาประกอบด้วยผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษา ศาลฎีกา...”

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดง ความเห็นว่า ที่ประชุมได้เคยมีพิจารณาในประเด็นนี้และมีความเห็นแล้วว่าไม่จำเป็นต้องเติมคำว่า “เคย” ก็ได้ เพราะผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาต้องเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาศาลฎีกาอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม หากต้องแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยก็ไม่ขัดข้อง

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า การแก้ไข เพิ่มเติมถ้อยคำตามมาตรา ๙ ให้สอดคล้องกับการใช้ถ้อยคำตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยน่าจะ เหมาะสมกว่า มิเช่นนั้นอาจมีผู้แปลความคลาดเคลื่อนว่าเมื่อกฎหมาย ๒ ฉบับ ใช้ถ้อยคำไม่เหมือนกัน ดังนั้น คุณสมบัติของผู้พิพากษาที่จะได้รับเลือกเป็นองค์คณะตามกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับย่อมไม่เหมือนกัน

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ ตามความเห็นของคณะกรรมการ ตรวจสอบพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ดังนี้

“มาตรา ๙ ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสในซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนตามที่เห็นสมควร เป็นผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาเพื่อปฏิบัติงานที่ จำเป็นในระหว่างที่ยังไม่มีองค์คณะผู้พิพากษาตามมาตรา ๑๑ สำหรับคดีใดคดีหนึ่ง”

โดยในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ ในกรณีนี้ ให้ใช้วิธีการแถลงขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ เมื่อ ผ่านการพิจารณาในวาระที่ ๒ ก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติในวาระที่ ๓ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒๓

๓.๖ มาตรา ๑๑ วรรคท้าย และมาตรา ๕๓

คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ พิจารณาแล้ว มีความข้อสังเกตว่าควรแก้ไขมาตรา ๑๑ วรรคท้าย และมาตรา ๕๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑ ๑๑๑.....”

..... ๑๑๑.....”

ผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง องค์คณะผู้พิพากษาซึ่งได้รับเลือกในการประชุมดังกล่าว ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับ

เบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด”

“มาตรา ๕๓ ผู้ไต่สวนอิสระ จะมีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามที่ระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลเรื่องความสอดคล้องกับถ้อยคำของมาตรา ๓๗ ซึ่งใช้ถ้อยคำในกรณีการอ้างระเบียบว่า “...ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด...” นอกจากนี้ ยังเป็นไปตามหลักการเขียนกฎหมายในกรณีที่จะมีการอ้างระเบียบฉบับใดฉบับหนึ่งที่มีการอ้างชื่อกฎหมายที่ให้อำนาจในการออกระเบียบนั้นด้วย

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ และมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ วรรคท้าย และมาตรา ๕๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑ ๑๑๑.....”

..... ๑๑๑.....”

ผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง องค์คณะผู้พิพากษาซึ่งได้รับเลือกในการประชุมดังกล่าว ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด”

“มาตรา ๕๓ ผู้ไต่สวนอิสระ จะมีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามที่ระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

โดยในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ วรรคท้ายและมาตรา ๕๓ ข้างต้นนี้ ให้ใช้วิธีการแถลงขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ เมื่อผ่านการพิจารณาในวาระที่ ๒ ก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติในวาระที่ ๓ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒๓

๓.๗ พิจารณาการใช้ถ้อยคำ ระหว่างคำว่า “โจทก์และจำเลย” หรือคำว่า “โจทก์จำเลย”

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ บทบัญญัติมาตราต่าง ๆ เมื่อกล่าวถึงโจทก์และจำเลย มีการใช้คำ ๒ รูปแบบ คือ คำว่า “โจทก์และจำเลย” และคำว่า “โจทก์จำเลย” จึงมีประเด็นว่าควรใช้ถ้อยคำให้เหมือนกันในทุกมาตราหรือไม่

นางชิ้นสมน นิวาทพงษ์ กรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า จากที่ได้ประสานกับผู้แทนศาลยุติธรรมในเบื้องต้นถ้อยคำดังกล่าวเป็นถ้อยคำที่มีการใช้ทั้ง ๒ รูปแบบอยู่แล้วตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งหากไม่แก้ไขเพิ่มเติมโดยคงไว้ตามร่างเดิม ศาลยุติธรรมก็ไม่ขัดข้อง เนื่องจากไม่ว่าจะใช้คำว่า “โจทก์และจำเลย” หรือ “โจทก์จำเลย” ก็มีความหมายและผลทางกฎหมายเหมือนกัน นอกจากนี้ จากการที่ได้ตรวจสอบเปรียบเทียบการใช้ถ้อยคำในกรณีนี้กับกฎหมายฉบับอื่นก็มีการใช้แตกต่างกันออกไป เช่น พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ ใช้คำว่า “โจทก์และจำเลย” ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใช้ทั้งคำว่า “โจทก์และจำเลย” และคำว่า “โจทก์จำเลย” ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งใช้คำว่า “โจทก์และจำเลย” เพียงคำเดียว

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรให้คงมาตราต่าง ๆ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ในส่วนที่มีการใช้ถ้อยคำว่า “โจทก์และจำเลย” หรือคำว่า “โจทก์จำเลย” ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

๓.๘ มาตรา ๕๑ (๙)

คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ พิจารณามาตรา ๕๑ (๙) แล้ว มีข้อสังเกตว่าควรแก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“(๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”

ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลในเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่น และเป็นไปตามหลักการอ้างอิงชื่อกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่ถูกต้อง

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นพ้องกับความเห็นของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ และมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ (๙) ดังนี้

“(๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”

โดยในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ ในกรณีนี้ ให้ใช้วิธีการแถลงขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเมื่อผ่านการพิจารณาในวาระที่ ๒ ก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติในวาระที่ ๓ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒๓

๓.๙ มาตรา ๖๗

ตามที่คณะกรรมการการวิสามัญได้มีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๗ ดังนี้

“มาตรา ๖๗ บทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่กระทบต่อการดำเนินการใด เว้นแต่หมวด ๒ ยุทธศาสตร์ ไม่ใช่บังคับแก่บรรดาในคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและไม่ใช่กฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ยื่นฟ้องนั้น บังคับแก่คดีดังกล่าวด่วนคดีจะถึงที่สุด ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ในการนี้ นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้แสดงความเห็นว่า ในส่วนถ้อยคำที่ว่า “...ในคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้...” เหตุใดจึงไม่ใช่คำว่า “...ในคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้...” ซึ่งแม้จะมีการใช้คำว่า “วันที่” ซ้ำกันสองแห่ง แต่โดยเนื้อความแล้วจำเป็นต้องคงคำว่า “วันที่” ซ้ำกันไว้

นายอนุรักษ์ สง่าอารีกุล รองเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า เมื่อพิจารณามาตรา ๖๗ แล้ว สามารถตัดถ้อยคำว่า “...ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ...” ออกได้ทั้งหมด เนื่องจากไม่ทำให้เสียความและไม่ต้องมีการใช้คำว่า “วันที่” ซ้ำกันสองแห่งด้วย เพราะความหมายยังคงมีว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่กระทบกระเทือนต่อการดำเนินการใดในคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนและได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

นางชื่นสมน นีวาทวงษ์ กรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ไม่ขัดข้องกับการตัดถ้อยคำตามข้อเสนอของนายอนุรักษ์ สง่าอารีกุล รองเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๗ ดังนี้

“มาตรา ๖๗ บทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่กระทบต่อการดำเนินการใด เว้นแต่หมวด ๒ สุทธิธรรม ไม่ใช่บังคับแก่บรรดาในคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและให้ใช้กฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ยื่นฟ้องนั้น บังคับแก่คดีตั้งกล่าวจนกว่าคดีจะถึงที่สุด และได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

๓.๑๐ มาตรา ๒๘

ตามที่ที่ประชุมได้เคยมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ ดังนี้

“ในคดีที่ศาลดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๒๗ และมีคำพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิด ถ้าภายหลังจำเลยมีพยานหลักฐานใหม่ที่อาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ จำเลยจะมาแสดงตนต่อศาลและยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ แต่ต้องยื่นเสียภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และให้ศาลมีอำนาจสั่งรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร คำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา”

นอกจากการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ แล้ว ที่ประชุมยังได้มีการตั้งข้อสังเกตท้ายรายการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังนี้

“๗.๒.๓ ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับการดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง

- ควรกำหนดว่า คำสั่งอนุญาตให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ไม่มีผลเป็นการยกเลิกหรือเพิกถอนการไต่สวนและการดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่าง ๆ ที่ได้กระทำไปก่อน โดยในการพิจารณาคดีที่รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่ศาลมีดุลพินิจที่จะให้ไต่สวนพยานหลักฐานใดเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

- ควรกำหนดให้การพิจารณาคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ดำเนินการโดยองค์คณะผู้พิพากษาชุดใหม่ และเมื่อองค์คณะดังกล่าวพิจารณาคำร้องแล้วเห็นว่าไม่เข้าเงื่อนไขให้สั่งยกคำร้อง แต่หากเห็นว่าเข้าเงื่อนไขให้รื้อฟื้นคดีได้ตามกฎหมาย ก็ให้ส่งสำนวนไปยังที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเพื่อพิจารณาว่าสมควรให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่หรือไม่ หากที่ประชุมใหญ่เห็นว่าไม่เข้าเงื่อนไข

ให้สั่งยกคำร้อง แต่หากเห็นว่าเข้าเงื่อนไขให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ในการนี้ คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ลำพังการที่มาตรา ๒๘ วรรคสอง กำหนดให้การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ซึ่งเป็นการเปิดช่องให้การออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาเป็นไปอย่างกว้างขวางไม่น่าจะเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการกำหนดให้มืองค์คณะผู้พิพากษาชุดใหม่ที่ทำหน้าที่พิจารณาคำขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ รวมถึงการดำเนินการในลักษณะของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาที่ควรกำหนดไว้ให้ชัดเจนในมาตรา ๒๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

นางชีนสมน นีวาทพงษ์ กรรมการสิทธิวิสามัญ ได้ยกร่างมาตรา ๒๘ ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ เสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา ดังนี้

“มาตรา ๒๘ ในคดีที่ศาลดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๒๗ และมีคำพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิด ถ้าภายหลังจำเลยมีพยานหลักฐานใหม่ที่อาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ จำเลยจะมาแสดงตนต่อศาลและยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ แต่ต้องยื่นเสียภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาศรณีอำนาจสั่งรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร คำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาสั่งรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาและไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อนจำนวนเก้าคน เป็นองค์คณะผู้พิพากษา โดยให้เลือกเป็นรายคดี และให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินคดีดังกล่าวโดยอนุโลม ทั้งนี้ การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ไม่มีผลให้การไต่สวนและการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปแล้วต้องเสียไป”

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามมัญญ์ ได้แสดงความเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ มีข้อพิจารณา ดังนี้

๑) ความเห็นของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ มีความใกล้เคียงกับข้อสังเกตท้ายรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการวิชาการวิสามมัญญ์ ในข้อ ๗.๒.๓ ที่ได้กำหนดว่า “ควรกำหนดให้การพิจารณาคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ดำเนินการโดยองค์คณะผู้พิพากษาชุดใหม่ และเมื่อองค์คณะดังกล่าวพิจารณาคำร้องแล้วเห็นว่าไม่เข้าเงื่อนไข ให้สั่งยกคำร้อง แต่หากเห็นว่าเข้าเงื่อนไขให้รื้อฟื้นคดีได้ตามกฎหมาย ก็ให้ส่งสำนวนไปยังที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเพื่อพิจารณาว่าสมควรให้รื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่หรือไม่ หากที่ประชุมใหญ่เห็นว่าไม่เข้าเงื่อนไขให้สั่งยกคำร้อง แต่หากเห็นว่าเข้าเงื่อนไขให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” อย่างไรก็ตาม ข้อสังเกตกับความเห็นของคณะกรรมการมีบางประเด็นที่ยังไม่ตรงกันเสียทีเดียว กล่าวคือ ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการวิสามมัญญ์กำหนดให้การพิจารณาคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ดำเนินการโดยองค์คณะผู้พิพากษาชุดใหม่แล้วจึงส่งเรื่องไปยังที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยวิธีพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (คุณสมบัติผู้พิพากษาต่างกัน)

๒) การพิจารณาคดีที่มีการขอให้รื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะไม่นำหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาใช้บังคับ แต่จะใช้มาตรา ๒๘ วรรคสอง คือ เมื่อมีการขอรื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ให้ “ศาล” เป็นผู้พิจารณาสั่งรื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร

๓) มาตรา ๒๘ ใช้กับคดีที่มีการพิจารณาพิพากษาคดีโดยไม่มีตัวจำเลยตามมาตรา ๒๗ เท่านั้น ไม่ได้ใช้บังคับกับคดีทั่ว ๆ ไปที่มีตัวจำเลย

๔) แนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ วรรคสอง คือ กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งว่าจะอนุญาตให้รื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ได้หรือไม่ หากไม่อนุญาตคดียอมถึงที่สุด แต่หากอนุญาตก็ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกผู้พิพากษาเป็นองค์คณะโดยให้นำมาตราที่เกี่ยวข้องกับการเลือกองค์คณะผู้พิพากษามาใช้บังคับโดยอนุโลม และกำหนดให้ผู้พิพากษาที่ได้รับเลือกเป็นองค์คณะต้องเป็นผู้พิพากษาชุดใหม่ทั้งหมด (จะมีผู้พิพากษาผู้ใดผู้หนึ่งซ้ำกับผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะพิจารณาคดีเดิมไม่ได้)

๕) องค์คณะผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีที่ได้มีการขอรื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ให้ใช้คุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๑๑ ไม่ได้มีคุณสมบัติพิเศษเหมือนองค์คณะชั้นอุทธรณ์

๖) วรรคท้ายของมาตรา ๒๘ ที่ยกร่างเพิ่มขึ้นใหม่เป็นการนำข้อสังเกตที่ประชุมได้เคยตั้งไว้ว่ากระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินไปแล้วก่อนการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ไม่เสียไป ซึ่งโดยหลักแล้วเป็นดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาว่าพยานหลักฐานที่ได้ไต่สวนไปแล้วนั้นรับฟังได้หรือไม่ และหากรับฟังได้พยานหลักฐานขึ้นนั้นมีน้ำหนักความน่าเชื่อถือเพียงใด

๗) ยังมีประเด็นปัญหาอีกหนึ่งเรื่อง คือ องค์คณะที่ทำหน้าที่พิจารณาคดีที่มีการขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ เมื่อนับรวมทั้งหมดแล้วอาจมีถึง ๔ องค์คณะ ซึ่งจะมากเกินสมควรหรือไม่ กล่าวคือ องค์คณะที่ทำหน้าที่พิจารณาคดีโดยไม่มีตัวจำเลย องค์คณะชั้นอุทธรณ์ องค์คณะพิจารณาสั่งคำร้องให้รื้อฟื้นหรือไม่ให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ และมีองค์คณะชั้นอุทธรณ์ในคดีที่มีการร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่าการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ คณะกรรมการวิสามัญได้มีข้อสังเกตในเรื่องการตั้งองค์คณะผู้พิพากษา หากกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้เลือกผู้พิพากษาเป็นองค์คณะผู้พิพากษา กระบวนการที่ใช้จึงคล้ายคลึงกับมาตรา ๒๗๘ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ต้องคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพยานหลักฐานใหม่ ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ อาจยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา...” แต่อาจมีความแตกต่างในเรื่องหลักเกณฑ์การยื่นอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาที่ตามรัฐธรรมนูญฉบับพุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนด ซึ่งก็อาจประสบปัญหาว่าที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาต้องไปกำหนดให้มีองค์คณะผู้พิพากษามาทำหน้าที่พิจารณาคดีขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ เพราะโดยสภาพแล้วองค์คณะเดิมย่อมสิ้นสภาพไปแล้ว จึงต้องเลือก ผู้พิพากษาชุดใหม่เป็นองค์คณะและต้องใช้มาตรา ๑๑ และมาตราที่เกี่ยวข้องกับการเลือกองค์คณะผู้พิพากษามาปรับใช้

ประเด็นการพิจารณา

๓.๑๐.๑ พิจารณาการใช้คำว่า “ไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน”

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ประเด็นการแปลความคำว่า “องค์คณะผู้พิพากษาชุดใหม่” หรือคำว่า “ไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน” ในหมู่ผู้พิพากษาเองก็ยังมีแปลความไม่ตรงกัน ยกตัวอย่างเช่น กรณีองค์คณะผู้พิพากษาชุดเดิมประกอบด้วย นาย ก. นาย ข. และนาย ค. องค์คณะชุดใหม่ประกอบด้วยนาย ก. นาย ข. และนาย ง. ซึ่งในกรณีนี้ผู้พิพากษาส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่ถือว่าซ้ำกับองค์คณะชุดเดิม แต่ผู้พิพากษาอีกส่วนหนึ่งก็เห็นว่าในกรณีนี้ถือว่าองค์คณะชุดใหม่ซ้ำกับองค์คณะชุดเดิม

๓.๑๐.๒ พิจารณาคำว่า “คำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด” ว่ามีความหมายอย่างไร เหตุใดจึงไม่ใช่คำว่า “องค์คณะผู้พิพากษา”

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ถ้อยคำว่า “...และให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาศาลมีอำนาจสั่งหรือฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร คำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุดเป็นที่สุด” หมายถึง คำสั่งศาลในกรณีใดซึ่งในเบื้องต้น จากการสอบถามผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมถึงเหตุผลของการใช้ คำว่า “คำสั่งของศาลในกรณีนี้...” หมายความว่า เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีมติอย่างใดแล้ว ก็ต้องมอบหมายให้องค์คณะผู้พิพากษาไปยกร่างคำสั่งอีกครั้งหนึ่ง จึงใช้คำว่า “...คำสั่งของศาล...”

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขานุการคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ในการพิจารณาคดีที่มีการขอให้หรือฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ ศาลจะมีการวินิจฉัย ๒ ขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นตอนแรกเป็นการออกคำสั่งว่าจะให้มีการหรือฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่หรือไม่ และขั้นตอนที่สองเมื่อพิจารณาคดีที่มีการหรือฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่เสร็จศาลจึงจะมีคำพิพากษา ดังนั้น คำว่า “ให้เป็นที่สุด” ตามวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๘ นี้ จึงหมายถึง คำสั่งศาลที่ให้หรือฟื้นหรือไม่ให้หรือฟื้นให้เป็นที่สุด (เพราะถ้าไม่เขียนไว้ให้ชัดเจนว่า “ให้เป็นที่สุด” ผู้ขอหรือฟื้นก็จะอุทธรณ์คำสั่งให้หรือฟื้นหรือไม่ให้หรือฟื้นต่อไป ซึ่งจะทำให้กระบวนการพิจารณาเกิดความล่าช้า)

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้มีการพิจารณาพิพากษาโดยองค์คณะ ๒ ชั้น (เทียบเคียงได้กับ ๒ ชั้นศาล) ดังนั้น จึงต้องแยกพิจารณาระหว่างกรณีคำพิพากษาถึงที่สุดตั้งแต่แรกเมื่อองค์คณะชั้นต้นมีคำพิพากษาโดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ กับอีกกรณีหนึ่ง คือ คำพิพากษาถึงที่สุดขององค์คณะชั้นอุทธรณ์ ซึ่งในกรณีการหรือฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้น่าจะหมายถึงการขอหรือฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่เมื่อองค์คณะชั้นต้นมีคำพิพากษา โดยไม่รวมถึงกรณีการขอหรือฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ภายหลังจากองค์คณะชั้นอุทธรณ์มีคำพิพากษา เพราะการอุทธรณ์ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กฎหมายกำหนดให้จำเลยต้องมาแสดงตนต่อศาลเพื่อการอุทธรณ์ จึงไม่มีการพิจารณาคดีตามมาตรา ๒๗ (พิจารณาคดีโดยไม่มีตัวจำเลย) ในชั้นอุทธรณ์

๓.๑๐.๓ การสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้หรือฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ ควรกำหนดให้ผู้ใดเป็นผู้พิจารณา

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ รองประธานคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้แสดงความเห็นว่า เนื่องจากในข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการวิสามัญข้อ ๗.๒.๓ มีเรื่องการพิจารณาคำร้องขอให้หรือฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ด้วย ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ก็อาจกำหนดให้ตั้งองค์คณะผู้พิพากษาคณะหนึ่งทำหน้าที่พิจารณาเสียก่อนจะนำเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา แต่อย่างไรก็ตาม การเขียนไว้ในบทบัญญัติแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้อาจจะเป็นการเคร่งครัดเกินสมควร การกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้พิจารณาเสียก่อนว่าจะมีแนวทางดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่อย่างไรแล้วจึงไปออกเป็นข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาให้สอดคล้องกับทางปฏิบัติน่าจะเหมาะสมกว่า

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ประเด็นที่ที่ประชุมควรพิจารณาในลำดับแรก คือ ควรกำหนดให้องค์คณะผู้พิพากษาหรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาสั่งคำร้องอนุญาตให้มีการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ซึ่งในความเห็นส่วนตัวแล้วควรใช้วิธีเลือกองค์คณะผู้พิพากษาชุดใหม่ให้มาทำหน้าที่นี้ตั้งแต่ชั้นสั่งคำร้อง หากองค์คณะชุดนี้เห็นควรอนุญาตจึงพิจารณาในขั้นตอนต่อไป เพราะหากกำหนดให้นำเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาตั้งแต่ชั้นสั่งคำร้องว่าจะอนุญาตหรือไม่ ขั้นตอนต่อไปก็ต้องตั้งองค์คณะผู้พิพากษาอีกครั้งหนึ่งซึ่งคิดย่อมจะล่าช้าออกไป

นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้แสดงความเห็นว่า การกำหนดให้เป็นองค์คณะชุดใหม่มาทำหน้าที่นี้จะมีปัญหาในเรื่องจำนวนผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะไม่เพียงพอหรือไม่ เพราะการตั้งองค์คณะผู้พิพากษาเพื่อพิจารณาคำร้องขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ก็อาจต้องใช้ผู้พิพากษาที่ไม่ใช่ผู้พิพากษาศุดเดิม และองค์คณะที่พิจารณาพิพากษาคดีก็อาจต้องใช้ผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะอีกชุดหนึ่งที่ต้องไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ประเด็นสำคัญ คือ ควรกำหนดให้ผู้ใดมาทำหน้าที่ได้ส่วนว่าควรอนุญาตให้มีการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่หรือไม่ เช่น ให้องค์คณะผู้พิพากษา ๙ คน หรือศาลจะใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ที่ศาลมีอำนาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกาทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดี ซึ่งในทางปฏิบัติย่อมจะเกิดการคละกันไปมาระหว่างผู้พิพากษาศาลฎีกาที่ไปดำรงตำแหน่งเป็นองค์คณะในชุดต่าง ๆ บ้างเป็นองค์คณะในชั้นต้นของอีกคดีหนึ่ง บ้างเป็นองค์คณะสั่งคำร้องขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ บ้างเป็นองค์คณะในชั้นพิจารณาอุทธรณ์ ดังนั้น การพิจารณาควรได้ความชัดเจนว่าผู้ใดจะเป็นผู้สั่งคำร้อง เช่น ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา หรือให้องค์คณะที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาและสั่ง ดังนั้น ในเรื่องรายละเอียดเหล่านี้แท้จริงแล้วควรนำไปบัญญัติไว้ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาจะเหมาะสมกว่า

นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้ตั้งข้อซักถามว่า เนื่องจากคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างฯ ยังคงติดใจในประเด็นที่ว่าผู้ใดมีอำนาจในการสั่งให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ โดยคณะกรรมการมีความเห็นในทำนองที่ว่า การให้ที่ประชุมใหญ่

ศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยว่าคดีสมควรให้มีการรื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่หรือไม่นั้นมีความเหมาะสมแล้ว
 ดังนั้น หากแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองโดยให้ที่ประชุมใหญ่เป็นผู้พิจารณาว่าควรรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณา
 ใหม่หรือไม่ก็น่าจะสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ แล้ว

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แสดง
 ความเห็นว่า การให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาและวินิจฉัยสั่งคำร้องนั้นไม่น่าจะเหมาะสม
 เนื่องจากไม่น่าจะสอดคล้องกับทางปฏิบัติในเรื่องจำนวนของผู้พิพากษา รวมถึงการวินิจฉัยข้อเท็จจริงที่
 ได้กระทำไปแล้วโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากลายเป็นผู้พันองค์คณะที่ได้รับเลือกให้พิจารณาในภายหลัง
 รวมถึงองค์คณะในชั้นอุทธรณ์หากต่อไปมีการอุทธรณ์ ดังนั้น โดยหลักแล้วควรปล่อยให้ไปทำตามข้อกำหนด
 ของประธานศาลฎีกาน่าจะเหมาะสมกว่า โดยข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาอาจกำหนดให้มีองค์คณะ
 ผู้พิพากษาอีกชุดหนึ่งที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามาพิจารณาและสั่งคำร้อง ซึ่งองค์คณะผู้พิพากษา
 ชุดนี้อาจประกอบไปด้วยผู้พิพากษาจำนวน ๙ คน หรือ ๕ คน เป็นต้น

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 ได้แสดงความคิดเห็นว่า โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ประสงค์จะ
 ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัย ไม่ควรให้องค์คณะผู้พิพากษาคณะใดคณะหนึ่งเป็นผู้วินิจฉัย แต่
 หากกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัยแล้วก็ต้องตัดคำว่า “คำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้
 เป็นที่สุด” ออก เนื่องจากโดยสภาพหากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัยแล้วคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่
 ศาลฎีกาย่อมเป็นที่สุด นอกจากนี้ การขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่หากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาไม่อนุญาต
 ให้มีการรื้อฟื้นก็ย่อมพ้นจากกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ และมาตรา ๒๘ ก็มีได้อยู่ในหมวดอุทธรณ์ ดังนั้น
 กรณีนี้ย่อมอุทธรณ์ไม่ได้

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แสดง
 ความเห็นว่า หากให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาอาจจะเกิดปัญหาอย่างมากในทางปฏิบัติ
 เพราะโดยหลักแล้วที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะทำหน้าที่วินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมาย แต่การพิจารณา
 คำร้องขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ อยู่ภายใต้เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งว่า “จำเลยมีพยานหลักฐานใหม่
 ที่อาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ” ซึ่งหมายความว่า ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะต้อง
 วินิจฉัยข้อเท็จจริงในคดีด้วยว่า จำเลยมีพยานหลักฐานใหม่หรือไม่ และพยานหลักฐานใหม่นั้นทำให้
 ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญหรือไม่ การกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาทำหน้าที่วินิจฉัย
 ข้อเท็จจริงเช่นนี้มักไม่เกิดขึ้น และแม้หากเกิดขึ้นก็ต้องเป็นกรณีที่คดีมีปัญหาข้อเท็จจริงในเชิงเทคนิค
 อย่างมีนัยสำคัญ

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

ได้แสดงความเห็นว่า

๑) หากกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาไต่สวนและสั่งคำร้องนำ เชื่อว่าจะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น การทำสำเนาสำนวนคดีให้กับผู้พิพากษาศาลฎีกาทุกท่านที่เป็นองค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ซึ่งเอกสารในสำนวนคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่ละคดีมีปริมาณมาก ประกอบกับผู้พิพากษาที่ต้องได้รับสำเนาสำนวนดังกล่าวมีจำนวนมากประมาณ ๑๐๐ คน ดังนั้น หากใช้แนวทางที่ว่าให้เป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาในการพิจารณาคำร้องขอ รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ แต่ให้มีอำนาจมอบหมายผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะ (จำนวนผู้พิพากษาอันเป็นองค์คณะแล้วแต่จะกำหนดในภายหลัง) และเมื่อพิจารณาเสร็จแล้วจึงส่งกลับมาให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาสำนวนที่ไต่สวนมาแล้วมีคำวินิจฉัยหรือสั่งอาจจะพอเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

๒) หากกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๘ อย่างชัดเจนว่าให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาอาจเกิดปัญหาขึ้นได้ เนื่องจากประธานศาลฎีกาอาจตีความว่าไม่มีอำนาจออกข้อกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามอบหมายอำนาจในการไต่สวนคำร้องหรืออำนาจอื่น ๆ ให้ที่องค์คณะผู้พิพากษาจำนวนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ เนื่องจากกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญไม่ได้ให้อำนาจไว้ อย่างไรก็ตาม หากประสงค์จะให้ปรากฏถ้อยคำว่าเป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาก็ต้องเขียนถ้อยคำเพิ่มเติมให้ชัดเจนว่าที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจมอบหมายองค์คณะผู้พิพากษาให้ทำการไต่สวนหรือพิจารณาสั่งคำร้องแทนได้

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญน่าจะเหมาะสมกว่า เพราะการกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้ดำเนินการไว้ในกฎหมายโดยตรงไม่น่าจะกระทำได้ (ขัดกับสภาพความเป็นจริงในทางปฏิบัติ)

นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์ รองประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้แสดงความเห็นว่า หากเป็นเช่นนั้นควรคงคำว่า “ศาล” ตามวรรคหนึ่งไว้ตามร่างเดิม โดยแก้ไขเพิ่มเติมข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญโดยมีสาระสำคัญว่า “ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับการดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ควรกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาคำขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ด้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และควรกำหนดด้วยว่าผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต้องไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน” ซึ่งมีผลทางกฎหมายเป็นว่าผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะในชั้นต้นครั้งแรก (ก่อนมีคำร้องขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่) ผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะในการ

อนุรักษ์

สั่งคำร้องขอรื้อฟื้นฯ และผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะที่พิจารณาพิพากษาคดีที่ได้มีการรื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่จะเป็นผู้พิพากษาที่ไม่ซ้ำกันทั้งหมด

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ โดยเปิดช่องให้ประธานศาลฎีกาไปออกข้อกำหนดเช่นนี้น่าจะไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากมีแนวทางปฏิบัติที่เคยดำเนินการตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยอาจเทียบเคียงเรื่องการเลือกผู้พิพากษาจำนวนหนึ่งเป็นองค์คณะทำหน้าที่พิจารณาไต่สวนคำร้อง (ซึ่งต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นองค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดีนี้มาก่อน) และให้องค์คณะดังกล่าวนี้มีหน้าที่ทำบันทึกความเห็นสรุปสำนวนต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา แล้วจึงให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาและลงมติว่าจะอนุญาตให้มีการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่หรือไม่

๓.๑๐.๔ ควรกำหนดให้ผู้ใดเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีที่ได้มีการร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ (ผู้พิจารณาพิพากษาในเนื้อหาของคดี)

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ตามพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มีการใช้กระบวนการจ่ายสำนวนให้องค์คณะผู้พิพากษา เพราะใช้ระบบการจ่ายสำนวนตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ดังนั้น ในกรณีของศาลชั้นต้นทั่วไปจึงไม่มีปัญหาหรือข้อยุ่งยาก แต่สำหรับคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืององค์คณะผู้พิพากษาจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีคดีเข้าสู่ศาลฎีกาแล้วจึงให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกผู้พิพากษาเป็นองค์คณะ ซึ่งการร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่แท้จริงแล้วก็เสมือนกับการฟ้องคดีเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่อศาล ดังนั้น ในการพิจารณาอนุญาตให้รื้อฟื้นหรือไม่ ผู้พิจารณาต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานโดยนำสำนวนคดีเดิมเปรียบเทียบกับพยานหลักฐานใหม่ที่จำเลยอ้างด้วยว่า ๑) เป็นพยานหลักฐานใหม่หรือไม่ และ ๒) เป็นพยานหลักฐานใหม่ที่เพียงพอจะทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปได้หรือไม่ ดังนั้น หากกำหนดให้องค์คณะผู้พิพากษาที่เลือกมาใหม่เพื่อพิจารณาคำร้องขออนุญาตให้มีการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่เป็นผู้ทำหน้าที่เป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีนั้นไปเสียเลยจนจบกระบวนการก็น่าจะเหมาะสมกว่า เพราะองค์คณะผู้พิพากษาคุดนี้จะทราบรายละเอียดในคดีว่าจำเป็นต้องนำพยานหลักฐานใดมาไต่สวนเพิ่มเติม หรือพยานหลักฐานเดิมชิ้นใดบ้างที่รับฟังได้หรือไม่อาจรับฟังได้

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถามเพื่อความชัดเจนว่า ควรให้องค์คณะที่พิจารณาและมีคำสั่งให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีที่ให้มีการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไปได้จนจบกระบวนการหรือไม่

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรให้องค์คณะที่สั่งอนุญาตให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไปจนจบกระบวนการ ทั้งนี้ เพื่อมิให้ศาลต้องรับฟังพยานหลักฐานหลายครั้ง (เพราะจะมีพยานหลักฐานบางชั้นที่คู่ความได้ยื่นหรือไต่สวนไว้แล้วในชั้นพิจารณาสั่งคำร้อง)

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า การให้องค์คณะผู้พิพากษาคนละชุดทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีภายหลังจากที่องค์คณะผู้พิพากษาชุดก่อนสั่งอนุญาตให้รื้อฟื้นคดีน่าจะเหมาะสมและเสมือนว่าให้ความเป็นธรรมกับคู่ความทุกฝ่ายได้มากกว่า เพราะหากให้องค์คณะผู้พิพากษาชุดเดิมทำหน้าที่นี้ ย่อมจะเห็นแนวทางพอสมควรว่า คดีนั้นผลของคดีจะออกมาเป็นอย่างไร กล่าวคือ เมื่อองค์คณะผู้พิพากษาชุดแรกสั่งอนุญาตย่อมแสดงให้เห็นว่าองค์คณะผู้พิพากษาเชื่อในพยานหลักฐานนั้นพอสมควรแล้ว

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ในหลักการเดิมเรื่องการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ก็ยังไม่ให้ศาลชั้นต้นซึ่งเคยตัดสินคดีนั้นมาแล้วเป็นผู้พิจารณาและพิพากษา

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ มีความเห็นประการหนึ่งว่า องค์คณะที่พิจารณาคดีที่มีการขอรื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่ไม่ควรเป็นผู้พิพากษาที่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน ซึ่งการใช้คำว่า “ไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน” ก็อาจยังไม่ชัดเจนว่าหากผู้พิพากษานั้นเคยเป็นองค์คณะที่พิจารณาสั่งคำร้องขออนุญาตรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่จะเป็นองค์คณะที่พิจารณาคดีที่มีการขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้หรือไม่ และเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่คู่ความขออนุญาตฎีกาแล้ว โดยหลักจะไม่ให้องค์คณะที่พิจารณาอนุญาตให้ฎีกาทำหน้าที่พิจารณาคดีที่ได้รับอนุญาตให้ฎีกา

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า การกำหนดให้องค์คณะเดิมที่พิจารณาสั่งคำร้องเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีที่ได้รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่อาจมีข้อด้อยในเรื่องการคาดเดาผลของคดีได้ล่วงหน้าดังที่ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้แสดงความเห็น แต่ก็อาจพิจารณาในอีกแง่มุมหนึ่งได้เช่นกันว่า องค์คณะผู้พิพากษาที่ทำหน้าที่ไต่สวนคำร้องขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ย่อมรับรู้รับทราบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานสนับสนุนการร้องขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่มาระดับหนึ่งแล้ว เมื่อถึงใน

ชั้นพิจารณาพิพากษาคดีก็จะง่ายต่อการพิจารณาไต่สวนพยานหลักฐาน อย่างไรก็ตาม หากที่ประชุมเห็นว่าควรเป็นองค์คณะคนละชุดก็ไม่ขัดข้อง

๓.๑๐.๕ คำพิพากษาขององค์คณะในชั้นต้นที่พิจารณาคดีที่ได้มีการขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่จะอุทธรณ์ได้หรือไม่

นายอนุรักษ์ สง่าอารีกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า โดยหลักแล้วการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่จะเป็นไปตามหลักการเรื่องชั้นของศาลที่พิจารณาและมีคำพิพากษาคดี เช่น ในคดีทั่วไป (คดีตามกฎหมายว่าด้วยการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่) ที่คดีถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ผู้ขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ก็ต้องยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้น หากคดีถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้ขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ก็ต้องยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี และเมื่อมีการพิจารณาคดีที่รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่แล้ว หากศาลที่พิจารณานั้นมีคำพิพากษาอย่างไร หากเป็นกรณีที่พิจารณาโดยศาลล่าง ได้แก่ ศาลชั้นต้น หรือศาลอุทธรณ์ คู่ความย่อมมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลที่สูงกว่าได้

๓.๑๐.๖ ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๒๘ หรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

นายอนุรักษ์ สง่าอารีกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ควรแก้ไขในบทบัญญัติมาตรา ๒๘ โดยมีสาระสำคัญเพียงว่า เมื่อมีการยื่นคำร้องขอให้การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาดำเนินการตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ หรือมาตราอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเลือกองค์คณะเพื่อพิจารณาคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ก็น่าจะเพียงพอแล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า โดยหลักแล้วเรื่องนี้หากไปออกเป็นข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาน่าจะเหมาะสมกว่า เนื่องจากยืดหยุ่นและสอดคล้องกับทางปฏิบัติ หากเขียนไว้ชัดเจนในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และต่อไปในอนาคตศาลไม่สามารถปฏิบัติตามได้ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงกระบวนการในเรื่องนี้ จะทำได้โดยยาก

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้แสดงความเห็นว่า ด้วยเหตุผลตามที่ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญได้กล่าว ในชั้นการพิจารณามาตรา ๒๘ ที่ประชุมจึงได้กำหนดให้ไปเขียนไว้เป็นข้อสังเกตน่าจะเหมาะสมกว่า เพราะหากศาลไม่สามารถปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดได้ หรือปฏิบัติแล้ว

เกิดปัญหาอุปสรรค การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญย่อมกระทำได้ยากกว่าการแก้ไขข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

นายอนุรักษ์ สง่าอารีกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ อาจกำหนดให้เมื่อศาลมีคำสั่งให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ก็นำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม กล่าวคือ จะให้องค์คณะผู้พิพากษาพิจารณาทั้งสั่งในเรื่องคำขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ หรือพิจารณาในส่วนเนื้อหาของคดีก็แล้วแต่กรณี

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้แสดงความเห็นว่า การเขียนถ้อยคำดังกล่าวตามข้อเสนอของนายอนุรักษ์ สง่าอารีกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญมีข้อดีประการหนึ่ง คือ จะทำให้การออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีกามีการบัญญัติองค์คณะที่ทำหน้าที่พิจารณาคำร้องขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ไว้ด้วย

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า สำหรับถ้อยคำที่ยกร่างมา “การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ไม่มีผลให้การดำเนินการที่แล้วมาต้องเสียไป” นั้น แท้จริงแล้วคณะกรรมการได้ตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ท้ายรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วยแล้ว ดังนั้น หากการแก้ไขเพิ่มเติมโดยเขียนข้อสังเกตให้ชัดเจนยิ่งขึ้นก็จะเหมาะสมกว่าเนื่องจากหลักการหรือวิธีปฏิบัติในเรื่องการพิจารณาคดีที่มีคำขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ในหลาย ๆ ประเด็นยังไม่มีข้อยุติว่าวิธีใดเหมาะสมที่สุด

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้แสดงความเห็นว่า หากไม่แก้ไขร่างมาตรา ๒๘ ข้อสังเกตข้อ ๗.๒.๓ ยังคงมี ๒ ข้อย่อยเช่นเดิมเพียงแต่ในหลักการอาจแก้ไขเพิ่มเติมข้อสังเกตในส่วนข้อย่อยแรก คือ การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ไม่มีผลเป็นการยกเลิกเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปแล้ว ส่วนข้อย่อยที่สอง คือ ควรกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาคำขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ด้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า เนื่องจากในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญยังไม่อาจทราบได้ว่าข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาที่จะออกมารองรับการพิจารณาคดีที่มีการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่มีรายละเอียดเป็นประการใด ดังนั้น โดยหลักแล้วการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๒๘ ไม่ควรเขียนในลักษณะที่เคร่งครัดเกินสมควร แต่ควรเขียนไว้อย่างกว้าง ๆ จะเหมาะสมกว่า เพียงแต่อย่างน้อยควรมีเรื่ององค์คณะผู้พิพากษาชุดใหม่ก็น่าจะเพียงพอ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้แสดงความเห็นว่า ตามความเห็นของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่ได้ตั้งใจใน

ประเด็นอื่น นอกเหนือจากความเห็นในเรื่องที่ว่าองค์คณะที่พิจารณาคดีที่ได้รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่ไม่ควรเป็น ผู้พิพากษาที่ซ้ำกับองค์คณะผู้พิพากษาที่เคยพิจารณาคดีพิพากษาคดี รวมถึงองค์คณะที่พิจารณาสั่งคำร้อง ขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดง ความเห็นว่า เมื่อได้ความเช่นนั้น การแก้ไขเพิ่มเติมก็สามารถทำได้โดยเขียนถ้อยคำในลักษณะที่ว่า “เมื่อมีการร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ โดยองค์คณะที่เลือกใหม่นี้ ต้องไม่เป็นองค์คณะที่เคยพิจารณาคดีนี้มาก่อน” ซึ่งหมายความว่า องค์คณะ ที่พิจารณาคดีพิพากษาคดีที่ได้รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่จะต้องไม่เคยเป็นองค์คณะที่พิจารณาคดีพิพากษาตั้งแต่ ครั้งแรก รวมถึงองค์คณะในชั้นไต่สวนและสั่งคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า โดยหลักแล้วถ้อยคำตามที่คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแก้ไขเพิ่มเติมไว้ก่อนหน้านี้นี้ก็พอจะใช้บังคับได้ตรงตามความมุ่งประสงค์ข้างต้นอยู่แล้ว เนื่องจากในวรรคท้ายของมาตรา ๒๘ มีถ้อยคำบัญญัติไว้แล้วว่า “การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ ประธานศาลฎีกา” ดังนั้น เงื่อนไขการพิจารณาคดีที่มีการขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ หรือการตั้ง องค์คณะผู้พิพากษามาทำหน้าที่พิจารณา (ทั้งในชั้นไต่สวนคำร้องหรือในชั้นพิจารณาพิพากษาคดี) ย่อม สามารถออกเป็นข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาได้ ส่วนข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญอาจ กำหนดให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า องค์คณะผู้พิพากษาที่พิจารณาในคดีรื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่ ไม่ควรเป็นองค์ คณะที่พิจารณาไต่สวนคำร้องว่าควรมีการรื้อฟื้นคดีหรือไม่

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรแก้ไขถ้อยคำในบทบัญญัติมาตรา ๒๘ เฉพาะใน ส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกองค์คณะผู้พิพากษา แต่รายละเอียดในเรื่องอื่นควรปล่อยให้เป็นไปตาม ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา โดยแก้ไขเพิ่มเติมข้อสังเกตท้ายรายงานการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการวิสามัญให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๑๐.๗ ควรแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในส่วนของบทบัญญัติมาตรา ๒๘ เช่นใด

นางชิ้นสมน นิเวทวงศ์ กรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า การใช้ ถ้อยคำในลักษณะที่ว่าให้ดำเนินการตามมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก็อาจมีปัญหาในการตีความได้ เนื่องจากเนื้อหาบางส่วนในบางมาตราไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเลือกองค์คณะผู้พิพากษา เช่น กรณีมาตรา ๑๒ ซึ่งมีเนื้อหาส่วนหนึ่งกล่าวถึงการพ้นจากหน้าที่ขององค์คณะผู้พิพากษาด้วย ซึ่งแท้จริงแล้วควรใช้คำว่า “ให้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม” น่าจะเหมาะสมกว่า

นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์ รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้เสนอความเห็นปรับแก้ถ้อยคำในมาตรา ๒๘ ความเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมอาจใช้ถ้อยคำว่า “ในกรณี ที่ศาลสั่งให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ และให้นำความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถามว่า เหตุใดจึงเลือกใช้เป็นบางมาตรา และมาตราที่เกี่ยวกับการสืบพยานต่อเนื่อง หรือการ สืบพยานล่วงหน้าจึงไม่นำมาใช้ ซึ่งมาตราในเรื่องเหล่านี้ก็เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวนคดี ของศาลด้วย

นายอนุรักษ์ สง่าอารีกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดง ความเห็นว่า มาตราอื่น ๆ นอกจากมาตรา ๑๑ แม้ไม่เขียนไว้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็เปิด ช่องให้ศาลนำมาตราอื่น ๆ มาใช้ได้โดยอนุโลมอยู่แล้ว และแท้จริงแล้วความมุ่งประสงค์ที่ต้องการ กำหนดไว้ให้ชัดเจน คือ เรื่องการได้มาซึ่งองค์คณะผู้พิพากษาในชั้นพิจารณาพิพากษาคดีที่มีการรื้อฟื้น คดีใหม่

นางชินสมน นิวาทวงษ์ กรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า มาตรา ๒๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติมยกเว้นชั้นบนพื้นฐานแนวคิดเดียวกับเรื่องการอุทธรณ์ แต่บทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ศาลก็สามารถนำมาใช้ได้ทั้งหมด

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า หาก เขียนโดยเทียบเคียงบนพื้นฐานของบทบัญญัติเรื่องการอุทธรณ์อาจจะเกิดปัญหาได้ เพราะการรื้อฟื้นคดี ขึ้นพิจารณาใหม่นั้นไม่ใช่เรื่องการอุทธรณ์ และบทบัญญัติในเรื่องการอุทธรณ์บางเรื่องไม่สามารถ นำมาใช้กับการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้

นายอนุรักษ์ สง่าอารีกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดง ความเห็นว่า หากเกรงว่าจะเกิดความสับสน การแก้ไขเพิ่มเติมก็ควรเขียนคลุมไว้โดยให้นำบทบัญญัติใน หมวดการพิจารณาขององค์คณะในชั้นต้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม ส่วนศาลจะนำมาตราใดมาใช้บังคับได้บ้าง ก็แล้วแต่กรณี

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า นอกจากนี้ ยังมีเรื่องการควบคุมตัว การพิจารณาคดีลับหลัง หากเขียนเลข มาตราไว้ไม่ครบถ้วน อาจมีผู้แปลความอย่างคลาดเคลื่อนไปอีกว่า เมื่อไม่เขียนเลขมาตราใดไว้ย่อม หมายถึงกฎหมายไม่ให้นำมาตรานั้นมาใช้บังคับแก่กรณี

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต โกรรมาธิการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า การ
ใช้คำว่า “ให้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม” ย่อมเป็นที่เข้าใจว่าสามารถนำบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการดำเนิน
คดีอาญาที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาใช้ได้เท่าที่สามารถนำมาใช้บังคับได้ กล่าวคือ บทบัญญัติใดหรือส่วนใด
นำมาใช้ได้ก็ให้นำมาใช้ แต่บทบัญญัติใดหรือส่วนใดนำมาใช้ไม่ได้ก็ย่อมบังคับไม่ได้

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
ได้แสดงความเห็นว่า การเพิ่มความเป็นวรรคสองขึ้นใหม่และใช้ถ้อยคำตามที่เสนอน่าจะพอใช้บังคับได้
โดยเพิ่มให้ชัดเจนเฉพาะเรื่องการเลือกองค์คณะผู้พิพากษา ได้แก่ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓
และมาตรา ๑๔ ส่วนเรื่องอื่นที่นำมาใช้ได้โดยอนุโลมไม่จำเป็นต้องเขียนไว้ (เช่น การดำเนินคดีอาญาซึ่ง
เป็นบททั่วไป)

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต โกรรมาธิการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถามเพื่อความ
ชัดเจนว่า เมื่อศาลมีคำสั่งให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ คำพิพากษาขององค์คณะชุดที่พิจารณาพิพากษา
คดีจะยังคงอยู่หรือไม่

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดง
ความเห็นว่า คำพิพากษาเดิมยังคงอยู่จนกว่าจะถูกเปลี่ยนแปลงโดยองค์คณะผู้พิพากษาชุดใหม่ที่ทำ
หน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีที่ได้รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
ได้แสดงความเห็นว่า วัตถุประสงค์หลัก คือ ต้องการให้เลือกองค์คณะผู้พิพากษาที่จะมาพิจารณาคดีที่มี
การขอให้รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ ภายใต้เงื่อนไขที่ผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะ
ต้องไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน ส่วนมาตราอื่น ๆ ไม่จำเป็นต้องเขียนไว้ เนื่องจากศาลสามารถตีความ
โดยนำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องมาใช้ได้โดยอนุโลมอยู่แล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
ได้แสดงความเห็นว่า เห็นพ้องด้วยกับแนวทางนี้ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ วรรคสอง ให้เน้น
เฉพาะเรื่องการเลือกองค์คณะผู้พิพากษาที่จะเป็นองค์คณะที่ต้องไม่ซ้ำกันเท่านั้น ส่วนหลักเกณฑ์การ
พิจารณาอื่น ๆ สามารถนำมาใช้โดยอนุโลมได้อยู่แล้ว เช่น เรื่องการคัดค้านผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะ
หรือเรื่องการเลือกผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน เป็นต้น

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรให้ใช้ถ้อยคำว่า

“ในกรณีที่ศาลสั่งรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑

แต่ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาต้องไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน”

๓.๑๐.๘ พิจารณาความเหมาะสมและผลทางกฎหมายของการใช้ถ้อยคำว่า “การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ไม่มีผลให้การไต่สวนและการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปแล้วต้องเสียไป”

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า การที่มาตรา ๒๘ วรรคสาม ใช้ถ้อยคำว่า “การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ไม่มีผลให้การไต่สวนและการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปแล้วต้องเสียไป” ซึ่งเป็นถ้อยคำทำนองเดียวกับมาตรา ๒๗ เรื่องการพิจารณาคดีโดยไม่มีตัวจำเลยและต่อมาจำเลยมาศาลในระหว่างที่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณา แต่อย่างไรก็ตาม การใช้ถ้อยคำดังกล่าวข้างต้นมีความชัดเจนแล้วหรือไม่ว่าบริบทของมาตรา ๒๗ กับมาตรา ๒๘ เหมือนกันจนสามารถกำหนดให้การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ไม่มีผลให้การไต่สวนและการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปแล้วต้องเสียไปมาใช้ได้ เนื่องจากในบางกรณีพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนหรือดำเนินกระบวนการพิจารณานั้นบกพร่องถึงขนาดเป็นพยานที่เบิกความเท็จ ซึ่งโดยหลักแล้วคำพยานที่เบิกความเท็จต่อศาลนั้นต้องเสียไป ส่วนกรณีที่มาตรา ๒๗ เรื่องการพิจารณาคดีโดยไม่มีตัวจำเลยสามารถกำหนดไว้เช่นนี้ได้ ก็เนื่องจากการไต่สวนหรือกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปก่อนจำเลยมาศาลนั้น เป็นการไต่สวนหรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่จำเลยไม่ยอมมาศาลเอง

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ถ้อยคำว่า “...ไม่มีผลให้การไต่สวนและการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปแล้วต้องเสียไป” ที่เพิ่มขึ้นใหม่ มีผลเป็นการเปิดช่องให้ศาลสามารถนำการไต่สวนหรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปแล้วมารับฟังได้ ส่วนจะรับฟังได้มากน้อยเพียงใด มีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใดย่อมเป็นดุลพินิจของศาล กล่าวคือ ศาลอาจเชื่อพยานหลักฐานใหม่มากกว่าพยานหลักฐานในคดีเดิม หรือเชื่อพยานหลักฐานในคดีเดิมมากกว่าพยานหลักฐานใหม่ก็เป็นได้ แต่หลักหรือแนวคิดคือพยานหลักฐานที่ได้เคยไต่สวนไว้ในคดีเดิมมิได้เสียไป แม้ต่อมาพบว่าพยานหลักฐานในสำนวนเดิมเป็นพยานหลักฐานที่มีข้อบกพร่อง ก็ต้องถือว่าเป็นพยานหลักฐานที่นำเข้าสู่สำนวนแล้ว และคงไม่มีผู้ใดวินิจฉัยว่าให้นำพยานหลักฐานชิ้นนั้นออกจากสำนวนได้ ผลก็คือ ศาลไม่นำมารับฟัง หรือรับฟังได้แต่น้ำหนักน้อย เป็นต้น

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ที่ว่าไม่เสียไปนั้น คงเป็นเพราะโดยหลักแล้วพยานหลักฐานในคดีเดิมกับคดีที่มีการขอให้หรือฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต้องถือว่าเป็นพยานหลักฐานคนละชุด ดังนั้น จึงขึ้นอยู่กับศาลว่าจะรับฟังและเชื่อถือพยานหลักฐานชั้นใดมากกว่า

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวสรุปว่า หากที่ประชุมไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ย่อมหมายความว่า พยานหลักฐานในคดีเดิมนั้นไม่เสียไป ส่วนจะรับฟังได้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับศาลที่จะพิจารณา

๓.๑๐.๙ ควรระบุเนื้อความในเรื่องของการออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาไว้ในวรรคใดของมาตรา ๒๘

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า ถ้อยคำที่ว่า “การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา” เดิมบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ วรรคสอง เพราะผู้ร่างเข้าใจว่าการดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ทั้งหมดควรปล่อยให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา แต่เมื่อที่ประชุมเห็นควรเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกองค์คณะผู้พิพากษาในกรณีมีคำขอให้หรือฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ตามที่ได้อภิปรายไว้ข้างต้น ย่อมทำให้การออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีการองรับเฉพาะความในวรรคหนึ่งเดิมที่บัญญัติเกี่ยวกับเหตุหรือเงื่อนไขในการที่จำเลยจะขอให้หรือฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่เท่านั้น ดังนั้น ความในวรรคสองเดิมที่บัญญัติว่า “การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา” จำเป็นต้องย้ายมาไว้ในวรรคท้ายของมาตรา ๒๘ ทั้งนี้ เพื่อให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดได้ครอบคลุมทุกเรื่องทั้งวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ควรนำความในวรรคสองเดิมไปบัญญัติไว้เป็นวรรคท้ายของมาตรา ๒๘

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวสรุปว่า

- ๑) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ โดยเพิ่มความเป็นวรรคสองและวรรคสามขึ้นใหม่
- ๒) ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญให้ยกร่างให้ชัดเจนว่าองค์คณะที่พิจารณาในขั้นตอนพิจารณาคำร้องขอหรือฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ องค์คณะที่พิจารณาในเนื้อหาของคดีหลังจากอนุญาตให้หรือฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่แล้ว และองค์คณะชุดแรกที่เคยพิจารณาพิพากษาต้องไม่ประกอบด้วยผู้พิพากษาที่ซ้ำกัน

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ ในคดีที่ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาตามมาตรา ๒๗ และมีคำพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิด ถ้าภายหลังจำเลยมีพยานหลักฐานใหม่ที่อาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ จำเลยจะมาแสดงตนต่อศาลและยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ แต่ต้องยื่นเสียภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และให้ศาลมีอำนาจสั่งรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร คำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ศาลสั่งรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แต่ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาต้องไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน

การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ไม่มีผลให้การไต่สวนและการดำเนินกระบวนการที่ได้ทำไปแล้วต้องเสียไป

การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา” และให้แก้ไขข้อสังเกตท้ายรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ข้อ ๗.๒.๓ เป็นดังนี้

“๗.๒.๓ ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับการดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ควรกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาคำขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ด้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และควรกำหนดด้วยว่าผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต้องไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- พิจารณากำหนดตัวบุคคลภายนอกซึ่งไม่ใช่กรรมการวิสามัญเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มติที่ประชุม

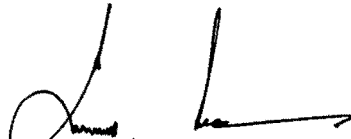
ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นควรให้นายอาเล็ก จรรยาทรัพย์กิจ ผู้พิพากษาศาลฎีกา นายชาญณรงค์ ปราณิจิตต์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ และนายศุภกิจ แยมประชา ผู้พิพากษาประจำสำนักงานศาลยุติธรรม ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓

เมื่อได้เวลาพอสมควรแล้ว ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการ
วิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและกล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

นายณัฐชัย เปรมประเสริฐ ผู้ช่วยเลขานุการฯ ผู้จัดทำบันทึก
นายธนรัฐ แสนแก้ว ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
คณะกรรมการการวิสามัญ ๖ ตรวจ/ทาน
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีการประชุม
เมื่อวันอังคารที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งยังมีได้มีการรับรองบันทึกการประชุม เนื่องจากอายุของ
คณะกรรมการวิสามัญสิ้นสุดลง ดังนั้น ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายจากเลขาธิการวุฒิสภา ขอนำข้อบังคับ
ข้อ ๓๒ ประกอบกับข้อ ๘๕ มาบังคับใช้โดยอนุโลม จึงขอรับรองความถูกต้องของบันทึกการประชุมครั้งนี้

(นายสุรัตน์ หวังต่อลาม)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สุรัตน์
หวังต่อลาม